

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2010 Nr. 99

A. TITEL

*Verdrag inzake het voorkomen van staatloosheid met betrekking tot
statenopvolging;
Straatsburg, 19 mei 2006*

B. TEKST

De Engelse en de Franse tekst van het Verdrag zijn geplaatst in
Trb. 2010, 38.

C. VERTALING

**Verdrag inzake het voorkomen van staatloosheid met betrekking
tot statenopvolging**

Preambule

De lidstaten van de Raad van Europa en de andere staten die dit Verdrag hebben ondertekend,

Overwegend dat het voorkomen van staatloosheid een van de belangrijkste zorgen van de internationale gemeenschap op het gebied van nationaliteit is;

Vaststellend dat statenopvolging een van de belangrijkste oorzaken van gevallen van staatloosheid is;

Erkennend dat het Europees Verdrag inzake nationaliteit (ETS nr. 166) dat op 6 november 1997 te Straatsburg werd opengesteld voor ondertekening uitsluitend algemene beginselen bevat en geen specifieke regels inzake nationaliteit in het geval van statenopvolging;

Indachtig het feit dat andere internationale instrumenten inzake staatloosheid met betrekking tot statenopvolging ofwel niet bindend zijn ofwel bepaalde belangrijke kwesties niet regelen;

Overtuigd dat er op grond van de voornoemde redenen een allesomvattend internationaal instrument inzake statenopvolging en het voorkomen van staatloosheid nodig is dat indachtig de beginselen van het Europees Verdrag inzake nationaliteit wordt uitgelegd en toegepast;

Rekening houdend met richtlijn nr. R (99) 18 van het Comité van Ministers inzake het voorkomen en beperken van staatloosheid alsmede de ervaringen die de afgelopen jaren in de praktijk zijn opgedaan met statenopvolging en staatloosheid;

Gelet op andere bindende internationale instrumenten, namelijk de Verdragen van de Verenigde Naties betreffende de status van staatlozen en tot beperking der staatloosheid en de Verdragen van Wenen inzake statenopvolging met betrekking tot verdragen en inzake statenopvolging met betrekking tot staatseigendom, archieven en schulden;

Voorts gelet op de ontwerpartikelen inzake de nationaliteit van natuurlijke personen met betrekking tot statenopvolging, opgesteld door de VN-Commissie voor Internationaal Recht, vervat in de Bijlage bij Resolutie 55/153 van 2001 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, alsmede de verklaring van de Europese Commissie voor de democratie door middel van het recht (Commissie van Venetië) inzake de gevolgen van statenopvolging voor de nationaliteit van natuurlijke personen;

Voortbouwend op, maar onverminderd de algemene beginselen vastgesteld in de bovengenoemde internationale instrumenten en documenten door specifieke regels toe te voegen die in het bijzonder van toepassing zijn op de situatie van staatloosheid met betrekking tot statenopvolging;

Ter verwezenlijking van de in het Europees Verdrag inzake nationaliteit vastgelegde beginselen dat eenieder recht heeft op een nationaliteit en de rechtsstaat en mensenrechten, met inbegrip van het verbod op willekeurige ontneming van de nationaliteit en het beginsel van non-discriminatie, dienen te worden geëerbiedigd teneinde staatloosheid te voorkomen,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van dit Verdrag:

- a. wordt verstaan onder „statenopvolging” de vervanging van de ene staat door de andere staat in de verantwoordelijkheid voor de internationale betrekkingen van een grondgebied;
- b. wordt verstaan onder „betrokken staat” de voorgangerstaat of de opvolgerstaat, al naar gelang van het geval;
- c. wordt verstaan onder „staatloosheid” de situatie waarin een persoon door geen enkele staat onder toepassing van zijn interne recht wordt aangemerkt als onderdaan;
- d. wordt verstaan onder „gewone verblijfplaats” een duurzaam feitelijk verblijf;
- e. wordt verstaan onder „betrokken persoon” iedere natuurlijke persoon die op het tijdstip van statenopvolging de nationaliteit heeft van de voorgangerstaat en staatloos is of zou worden ten gevolge van deze statenopvolging.

Artikel 2

Recht op een nationaliteit

Iedere natuurlijke persoon die op het tijdstip van de statenopvolging de nationaliteit van de voorgangerstaat heeft en ten gevolge van de statenopvolging staatloos is of zou worden, heeft in overeenstemming met de volgende artikelen recht op de nationaliteit van een van de betrokken staten.

Artikel 3

Voorkomen van staatloosheid

De betrokken staat neemt alle passende maatregelen teneinde te voorkomen dat personen die op het tijdstip van de statenopvolging de nationaliteit van de voorgangerstaat hebben ten gevolge van de statenopvolging staatloos worden.

Artikel 4

Non-discriminatie

Bij de toepassing van dit Verdrag maken de betrokken staten geen onderscheid tussen de betrokken personen op welke grond dan ook, zoals geslacht, ras, kleur, taal, godsdienst, politieke of andere mening, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte of andere status.

Artikel 5

Verantwoordelijkheid van de opvolgerstaat

1. Een opvolgerstaat verleent zijn nationaliteit aan personen die op het tijdstip van de statenopvolging de nationaliteit hadden van de voorgangerstaat en die ten gevolge van de statenopvolging staatloos zijn geworden of zouden worden, indien zij op dat tijdstip:

- a. hun gewone verblijf hadden op het grondgebied dat grondgebied is geworden van de opvolgerstaat, of
- b. niet hun gewone verblijf hadden in een van de betrokken staten, maar wel voldoende band met de opvolgerstaat.

2. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel b, wordt onder voldoende band onder meer verstaan:

- a. een juridische band met een territoriale eenheid van een voorgangerstaat die grondgebied van de opvolgerstaat is geworden;
- b. geboren zijn op het grondgebied dat grondgebied van de opvolgerstaat is geworden;
- c. laatste gewone verblijfplaats op het grondgebied van de voorgangerstaat dat grondgebied van de opvolgerstaat is geworden.

Artikel 6

Verantwoordelijkheid van de voorgangerstaat

Een voorgangerstaat kan onderdanen die niet de nationaliteit van een opvolgerstaat hebben verkregen en ten gevolge van de statenopvolging staatloos zouden worden niet hun nationaliteit ontnemen.

Artikel 7

Eerbiediging van de wil zoals kenbaar gemaakt door de betrokken persoon

Een opvolgerstaat weigert niet zijn nationaliteit te verlenen ingevolge artikel 5, eerste lid, onderdeel b, wanneer deze nationaliteit overeenkomt met de wil zoals kenbaar gemaakt door de betrokken persoon op grond van het feit dat deze persoon de nationaliteit van een andere betrokken staat kan verwerven vanwege voldoende band met die staat.

Artikel 8

Regels betreffende bewijzen

1. In het geval van personen die ten gevolge van statenopvolging staatloos worden of zouden worden past de opvolgerstaat zijn standaard-

regels betreffende bewijzen voor het verlenen van zijn nationaliteit niet toe, indien van deze personen redelijkerwijs niet verlangd kan worden dat zij voldoen aan de standaardregels.

2. Een opvolgerstaat verlangt geen bewijs omtrent het niet-verkrijgen van een andere nationaliteit alvorens personen zijn nationaliteit te verlenen die op het tijdstip van de statenopvolging op zijn grondgebied hun gewone verblijf hadden en ten gevolge van deze statenopvolging staatloos worden of zouden worden.

Artikel 9

Vergemakkelijken van het verkrijgen van een nationaliteit door staatloze personen

Een betrokken staat vergemakkelijkt het verkrijgen van zijn nationaliteit door personen die hun wettige en gewone verblijf hebben op zijn grondgebied en in weerwil van de artikelen 5 en 6 ten gevolge van de statenopvolging staatloos zijn geworden.

Artikel 10

Voorkomen van staatloosheid bij de geboorte

Een betrokken staat verleent zijn nationaliteit bij de geboorte aan een kind dat na de statenopvolging op zijn grondgebied wordt geboren uit een ouder, die op het tijdstip van de statenopvolging de nationaliteit van de voorgangerstaat had, indien dit kind anders staatloos zou worden.

Artikel 11

Informatie aan betrokken personen

De betrokken staten nemen alle noodzakelijke maatregelen teneinde te waarborgen dat de betrokken personen beschikken over voldoende informatie over de regels en procedures omtrent de verkrijging van hun nationaliteit.

Artikel 12

Procedurele waarborgen

Bij de toepassing van dit Verdrag waarborgt de betrokken staat dat in het kader van de procedures met betrekking tot nationaliteit:

a. de desbetreffende aanvragen binnen een redelijke termijn worden behandeld;

- b. de desbetreffende besluiten schriftelijk met redenen worden omkleed en in overeenstemming met zijn interne recht openstaan voor bestuursrechtelijke of gerechtelijke toetsing;
- c. de tarieven redelijk zijn en geen beletsel vormen voor de aanvragers.

Artikel 13

Regeling bij internationaal verdrag

De betrokken staten streven ernaar kwesties op het gebied van nationaliteit, in het bijzonder teneinde staatloosheid te vermijden, waar nodig via internationale verdragen te regelen.

Artikel 14

Internationale samenwerking

1. Voor het aannemen van passende maatregelen om staatloosheid ten gevolge van statenopvolging te voorkomen, werken de betrokken staten met elkaar samen, onder andere door informatie te verschaffen met betrekking tot het functioneren van hun desbetreffende interne recht.
2. Met hetzelfde doel als omschreven in het eerste lid, werken de betrokken staten voorts samen:
 - a. met de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa en de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen (UNHCR) en,
 - b. in voorkomend geval met andere staten en internationale organisaties.

Artikel 15

Toepassing van dit Verdrag

1. Dit Verdrag is van toepassing op een statenopvolging die plaatsvindt na de inwerkingtreding ervan.
2. Een betrokken staat kan evenwel bij kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa ten tijde van zijn instemming door dit Verdrag te worden gebonden of op enig tijdstip daarna, verklaren de bepalingen van dit Verdrag eveneens toe te passen op een statenopvolging die plaatsvindt voor de inwerkingtreding van dit Verdrag.
3. Indien meerdere betrokken staten een verklaring als bedoeld in het tweede lid afleggen ter zake van dezelfde statenopvolging, is dit Verdrag van toepassing tussen de staten die deze verklaring afleggen.

Artikel 16

Gevolgen van dit Verdrag

1. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan de bepalingen van intern recht en bindende internationale instrumenten die reeds van kracht zijn of van kracht kunnen worden en krachtens welke aan natuurlijke personen gunstiger rechten ter voorkoming van staatloosheid zijn of zouden worden toegekend.

2. Dit Verdrag doet geen afbreuk aan de toepassing van:

- a. het Europees Verdrag inzake nationaliteit, waarvan hoofdstuk VI inzake statenopvolging en nationaliteit in het bijzonder;
- b. andere bindende internationale instrumenten voor zover deze verenigbaar zijn met dit Verdrag,
in de betrekkingen tussen de staten die partij zijn en door deze instrumenten zijn gebonden.

Artikel 17

Regeling van geschillen

Elk geschil met betrekking tot de uitlegging of toepassing van dit Verdrag wordt primair door onderhandeling geregeld.

Artikel 18

Ondertekening en inwerkingtreding

1. Dit Verdrag staat open voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa en de niet-lidstaten die hebben deelgenomen aan de opstelling ervan. Deze staten kunnen hun instemming te worden gebonden tot uitdrukking brengen door:

- a. ondertekening zonder voorbehoud ten aanzien van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring; of
- b. ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, gevolgd door bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. Dit Verdrag treedt in werking, voor alle staten die hun instemming door het Verdrag te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht, op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum waarop drie lidstaten van de Raad

van Europa hun instemming door het Verdrag te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht overeenkomstig de bepalingen van het vorige lid.

3. Met betrekking tot iedere staat die later zijn instemming door dit Verdrag te worden gebonden tot uitdrukking brengt, treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum van ondertekening of van de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

Artikel 19

Toetreding

1. Na de inwerkingtreding van dit Verdrag, kan het Comité van Ministers van de Raad van Europa iedere staat die geen lid is van de Raad van Europa en die niet heeft deelgenomen aan de opstelling van dit Verdrag, uitnodigen tot dit Verdrag toe te treden.

2. Met betrekking tot iedere toetredende staat treedt dit Verdrag in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum van nederlegging van de akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 20

Voorbehouden

1. Voorbehouden op dit Verdrag zijn niet toegestaan, behalve ter zake van de bepalingen van artikel 7, artikel 8, tweede lid, artikel 12 en artikel 14, tweede lid, onderdeel b.

2. Voorbehouden gemaakt door een staat op grond van het eerste lid worden geformuleerd op het tijdstip van ondertekening of bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.

3. Elke staat kan een krachtens het eerste lid gemaakt voorbehoud geheel of gedeeltelijk intrekken door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte verklaring, die van kracht wordt op de datum van ontvangst ervan.

Artikel 21

Opzegging

1. Iedere staat die partij is kan dit Verdrag te allen tijde opzeggen door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. Deze opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 22

Kennisgevingen

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa stelt de lidstaten van de Raad van Europa, elke ondertekenaar, elke partij en elke andere staat die is toetreden tot dit Verdrag in kennis van:

- a. iedere ondertekening;
- b. de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- c. iedere datum van inwerkingtreding van dit Verdrag overeenkomstig de artikelen 18 en 19 van dit Verdrag;
- d. ieder voorbehoud en iedere intrekking van voorbehouden gemaakt ingevolge de bepalingen van artikel 20 van dit Verdrag;
- e. iedere kennisgeving of verklaring ingevolge de bepalingen van de artikelen 15 en 21 van dit Verdrag;
- f. iedere andere handeling, kennisgeving of mededeling met betrekking tot dit Verdrag.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN te Straatsburg op 19 mei 2006, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa doet voor eensluidend gewaarmerkte afschriften toekomen aan iedere lidstaat van de Raad van Europa, de niet-lidstaten die hebben deelgenomen aan de opstelling van dit Verdrag en iedere staat die is uitgenodigd tot dit Verdrag toe te treden.

D. PARLEMENT

Zie Trb. 2010, 38.

E. PARTIJGEGEVENS

Zie Trb. 2010, 38.

G. INWERKINGTREDING

Zie Trb. 2010, 38.

J. VERWIJZINGEN

Zie Trb. 2010, 38.

Uitgegeven de vierentwintigste maart 2010.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

M. J. M. VERHAGEN